

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การสอนกลวิธีในการอ่าน ตามการประเมินตนเองของอาจารย์ภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษที่สอนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน และการสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไปและอาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ภาษาอังกฤษในคณะและวิทยาเขตต่าง ๆ รวม 21 แห่ง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด จำนวน 124 คน จากประชากรดังกล่าวมีผู้ส่งแบบสอบถามคืน จำนวน 114 ฉบับ จึงเป็นประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 114 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการสอนกลวิธีในการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนามาจากแนวคิดของ จี ซาริก (G. Sarig, 1987 : 111-112) แบบสอบถามดังกล่าวแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจคำตอบ (Check-List) และแบบเติมคำในช่องว่าง (Item Completion) จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการสอนกลวิธีในการอ่าน ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมีระดับการปฏิบัติให้เลือกตอบ 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยข้อความที่ถามถึงระดับการปฏิบัติในการสอนกลวิธีในการอ่าน จำนวน 45 ข้อ โดยแยกเป็น

1. กลวิธีด้านการใช้เทคนิคการอ่านต่าง ๆ จำนวน 12 ข้อ
2. กลวิธีด้านการทำให้เกิดความกระจ่างชัดและเข้าใจง่ายขึ้น จำนวน 8 ข้อ
3. กลวิธีด้านการค้นหาความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง จำนวน 12 ข้อ
4. กลวิธีด้านการตรวจสอบความเข้าใจ จำนวน 13 ข้อ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถามและการใช้ภาษา จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และได้นำไปทดลองใช้กับอาจารย์ภาษาอังกฤษที่มีความคล้ายกับกลุ่มประชากร จำนวน 8 คน แล้วจึงนำมาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขและทดลองใช้แล้ว ไปใช้กับประชากรจริง โดยผู้วิจัยส่งเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามไปยังคณะและวิทยาเขตต่าง ๆ จำนวน 21 แห่ง หลังจากนั้นจึงไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดคืนด้วยตนเอง ยกเว้น วิทยาเขตภาคใต้และคณะเกษตรศาสตร์ นครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากสถาบันดังกล่าวให้ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด จำนวน 114 ฉบับ มาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษโดยรวม แล้วจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดกลุ่มตามการประเมินตนเองของประชากรเป็น 2 ลักษณะ คือ จัดกลุ่มตามสาขาวิชาที่สอน ได้จำนวน 6 กลุ่ม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษที่สอนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน และจัดกลุ่มตามรายวิชาภาษาอังกฤษที่สอน คือ ภาษาอังกฤษทั่วไป กับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษที่สอนภาษาอังกฤษทั่วไป และอาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS / PC + (Statistical Packages for Social Science / Personal Computer) แล้วจึงนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษ ได้ผลดังนี้

1. การวิเคราะห์การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษ

โดยรวม ปรากฏว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่า ได้สอนกลวิธีในการอ่านในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายชื่อของแต่ละด้าน อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่า ได้สอนกลวิธีส่วนใหญ่ในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนกลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าได้สอนในระดับมาก ได้แก่ การอ่านแบบข้าม (Skimming) การอ่านเฉพาะจุด (Scanning) - การให้ความสำคัญกับชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย คำอธิบายภาพและแผนภูมิต่าง ๆ การตีความหมายของคำและกลุ่มคำในบริบทโดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกัน การใช้ความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจ การอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่านเพื่อคาดเดาเรื่องราวและเหตุการณ์ในบทอ่าน และการอ่านต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ความหมายของคำและข้อความชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนกลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่า ได้สอนในระดับน้อย ได้แก่ การทำเครื่องหมายที่แตกต่างกันในจุดที่ต้องการเน้นต่างกัน การเขียนสรุปข้อความแต่ละย่อหน้าไว้ริมหน้ากระดาษ และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและไม่สอดคล้องกันของการตีความ

2. การวิเคราะห์การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษที่สอนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 6 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตร กลุ่มวิศวกรรมเทคโนโลยี กลุ่มบริหารธุรกิจ กลุ่มคหกรรม กลุ่มวิศวกรรมเทคโนโลยีการเกษตร และกลุ่มศิลปศาสตร์ มีความเห็นว่า ตนเองได้สอนกลวิธีในการอ่านในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน และเมื่อพิจารณาการสอนกลวิธีในการอ่านในแต่ละด้าน อาจารย์เกือบทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ได้

สอนกลวิธีในแต่ละด้านดังกล่าวในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นกลุ่มศิลปศาสตร์ที่ประเมินตนเองว่า ได้สอนกลวิธีการค้นหาความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องในระดับมากและเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ ปรากฏว่า กลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าได้สอนในระดับมาก ได้แก่ การอ่านเฉพาะจุด (Skimming) การตีความหมายของคำและกลุ่มคำในบริบทโดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกัน การมองภาพรวมของเรื่องที่อ่าน และการตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง ส่วนกลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าได้สอนในระดับน้อย ได้แก่ การเขียนสรุปข้อความแต่ละย่อหน้าไว้ริมหน้ากระดาษ และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและไม่สอดคล้องกันของการตีความ

3. การวิเคราะห์การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไปและอาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ปรากฏว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นว่า ตนเองได้สอนกลวิธีในการอ่านในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อของแต่ละด้าน อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้สอนกลวิธีส่วนใหญ่ในระดับเดียวกัน ส่วนกลวิธีที่ได้สอนในระดับที่แตกต่างกัน ได้แก่ การทำเครื่องหมายกำกับข้อมูลสำคัญในบทอ่าน การคัดลอกข้อมูลสำคัญที่ได้จากการอ่าน การทำเครื่องหมายที่แตกต่างกันในจุดที่ต้องการเน้นต่างกัน การให้ความสำคัญกับชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย คำอธิบายภาพและแผนภูมิต่าง ๆ การตีความหมายของคำและกลุ่มคำโดยบริบทในการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกัน การวิเคราะห์ข้อความและการกล่าวซ้ำของข้อความเดิม การมองภาพรวมของเรื่องที่อ่าน การอ่านบทอ่านต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ความหมายของคำและข้อความชัดเจนขึ้น การใช้ความรู้เดิมช่วยในการตีความที่ละเอียดจนเกิดภาพรวมทั้งหมด การประมวลเนื้อหาโดยเริ่มจากการมองภาพรวมและการอ่านซ้ำข้อความเดิม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่อาจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่าน ตามการประเมินตนเองของอาจารย์ภาษาอังกฤษสอนในระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นโดยรวมว่า ตนเองได้สอนกลวิธีในการอ่านในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน

แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสอนกลวิธีในการอ่านเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่อาจมุ่งเน้นความสำคัญไปที่การสอนเนื้อหา ตัวภาษา และการทดสอบความเข้าใจในการอ่านมากกว่าการสอนกระบวนการในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน ดังงานวิจัยของ โดโรเลส เดอร์คิน (Doroless Durkin, 1978-1979 : 481-535) ที่ทำการวิจัยโดยการสังเกตห้องเรียนการสอนอ่านของครูภาษาอังกฤษ จำนวน 39 คน พบว่าครูเหล่านี้ใช้เวลาเพียงร้อยละ 25 ให้กับกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจในการอ่าน เวลาส่วนใหญ่นั้นครูใช้ในการวัดความเข้าใจในการอ่าน การทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง การตอบคำถามท้ายบท และการตรวจคำตอบเหล่านั้น อีก 5 ปีต่อมา โดโรเลส เดอร์คิน (Doroless Durkin, 1984 อ้างใน David Wendler et al., 1989 : 385) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ก็ยังคงพบว่า การสอนของครูนั้นไม่แตกต่างไปจากการวิจัยในครั้งก่อน คือพบว่า เวลาส่วนใหญ่ครูให้นักเรียนตอบคำถามและทำแบบฝึกหัด ครูใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน เช่น การปูพื้นความรู้เดิม การตั้งคำถามก่อนการอ่าน และจากงานวิจัยของ เดวิด เวนเดลเลอร์ และคณะ (David Wendler et al., 1989 : 396) ซึ่งทำการสังเกตการสอนอ่านของครูภาษาอังกฤษ ก็มีข้อค้นพบเช่นเดียวกับ โดโรเลส เดอร์คิน เมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าการสอนทักษะการอ่านของครูภาษาอังกฤษยังไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งยังคงเน้นที่ผลของการอ่าน (Product of Reading) มากกว่ากระบวนการอ่าน (Process of Reading) อาจารย์ภาษาอังกฤษจึงไม่ได้ให้ความสำคัญในการสอนกลวิธีในการอ่านเท่าที่ควร

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าตนเองได้สอนกลวิธีการอ่านเฉพาะจุด (Scanning) การอ่านแบบข้าม (Skimming) และการให้ความสำคัญกับเนื้อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย คำอธิบายภาพและแผนภูมิต่าง ๆ ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะกลวิธีเหล่านี้เป็นกลวิธีที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายและตนเองได้สอนอยู่เป็นประจำ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่พบได้ในแบบเรียน การสอนทักษะการอ่านทั่ว ๆ ไป นอกจากนั้นกลวิธีดังกล่าวยังเป็นกลวิธีในการอ่านที่ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านหลายท่านให้การสนับสนุนว่าเป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ต่อการอ่าน เป็นต้นว่า ฟรายดา ดูบิน (Fraida Dubin, 1982 : 15-16) ที่สรุปว่ากลวิธีในการอ่านแบบข้าม (Skimming) มีความสำคัญมากในกระบวนการอ่าน เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นเค้าโครงของเนื้อเรื่องที่อ่าน ทำให้รู้วาทอ่านนั้นเกี่ยวกับเรื่องใด และ

โรเบิร์ต พริทเชอर्ट (Robert Pritchard, 1990 : 273-295) ที่สรุปว่ากลวิธีการอ่านเฉพาะจุดเป็นกลวิธีที่มีประโยชน์มากที่จะช่วยให้ผู้อ่านค้นหาเฉพาะข้อมูลที่ต้องการในเวลาอันรวดเร็ว ขณะเดียวกันงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านก็พบเช่นกันว่ากลวิธีเหล่านี้เป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ต่อการอ่าน เช่น งานวิจัยของ บี ลอฟเฟอร์ กับ ดี ดี ซิม และงานวิจัยของ แครร์รอด ไฮเซนเฟลด์ (B. Lauffer and D.D. Sim, 1982; Carol Hosenfeld, 1977 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1989 : 71-72) ที่พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการอ่านแบบข้าม และการอ่านเฉพาะจุด มีระดับความสามารถในการอ่านสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน และผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง จะใช้กลวิธีทั้งสองกลวิธีดังกล่าวในการกำกับกระบวนการอ่านของตน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เออร์มา คาร์โรว์ โดที (Irma Darrow Doughty, 1990 : 73) กับ มาริเบ็ธ แคสซิดี ชมิดท์ (Marribeth Cassidy Schmitt, 1990 : 455) ที่พบว่า การให้ความสำคัญกับชื่อเรื่องหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย คำอธิบายภาพ และแผนภูมิต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านกำหนดกรอบความสนใจและรู้แนวทางของบทอ่าน

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าตนเองได้สอนกลวิธีการตีความหมายของคำ และกลุ่มคำในบริบท โดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกันในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาษาอังกฤษเห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการหาความหมายของคำศัพท์ในการอ่านมาก อีกประการหนึ่ง ในการอ่านนั้นผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องคำศัพท์ ดังที่ กาย แอล บอนด์ และ ไมลส์ เอทิงเคอร์ (Guy L. Bond and Miles A. Tinker, 1967 : 235) เอลเลน ลามเมอร์ โทมัส และ เฮเลน เอ็ม โรบินสัน (Ellen Lamer Thomas and Helen M. Robinson, 1975 : 38) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความหมายของคำเป็นรากฐานที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านและสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ได้แก่ การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ แต่ในการปฏิบัติจริงในการสอนทักษะการอ่านนั้น อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถใช้เวลาที่มีอยู่ในการสอนคำศัพท์ทุกคำได้ เพราะจะใช้เวลามาก และการให้ผู้เรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ทุกคำจากพจนานุกรมนั้น นอกจากจะเสียเวลาแล้วยังเป็นการขัดจังหวะการอ่านของผู้เรียน อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อและท้อถอยได้ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงเห็นความจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนหาความหมายของคำศัพท์ด้วยตนเองโดยการสอนกลวิธีในการหาความหมายของคำและกลุ่มคำในบริบท โดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมาย

คล้ายกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ภาษาอังกฤษเล็งเห็นความสำคัญของกลวิธีดังกล่าวว่า เป็นกลวิธีในการอ่านที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพทริเซีย แอล คาร์เรล (Patricia L. Carrel, 1989 : 131-132) และ ชาร์รอน เบนจ์ เคลทโซน (Sharon Benge Kletzein, 1991 : 74-75) ที่พบว่า การตีความหมายของคำและกลุ่มคำในบริบทโดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกัน ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงขึ้น

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าตนเองได้สอนกลวิธีการใช้ความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจ การอ่านต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ความหมายของคำและข้อความชัดเจนขึ้น และการอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่าน เพื่อการคาดคะเนเรื่องราวและเหตุการณ์ในบทอ่านในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเชื่อว่าความรู้เดิมมีบทบาทที่สำคัญมากต่อกระบวนการอ่าน การที่ผู้เรียนได้อ่านสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ตนเองรู้อยู่แล้ว ก็จะทำให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ดังนั้น จึงต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักดึงความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจ ดังงานวิจัยของ แซลลี ริงส์ ครูเจอร์ (Sally Rings Kruger, 1987 : 2524A-2525A) ที่พบว่า ความรู้เดิมมีอิทธิพลมากต่อกระบวนการอ่าน ถ้าผู้อ่านขาดพื้นความรู้เดิมที่เหมาะสมจะไม่สามารถทำความเข้าใจกับข้อมูลใหม่ หรือประสบความยุ่งยากในการอ่าน นอกจากนี้การที่อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่า ได้สอนกลวิธีการอ่านต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ความหมายของคำและข้อความชัดเจนขึ้นในระดับมาก อาจเป็นเพราะเห็นว่าเป็นกลวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทั้งนี้เพราะกลวิธีดังกล่าวช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนพยายามอ่านต่อไปเรื่อย ๆ ผู้เรียนจะมีบริบทต่าง ๆ มากขึ้น และบริบทเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น ดังความคิดเห็นของ ฟรายดา ดูบิน (Fraida Dubin, 1982 : 15-16) ที่กล่าวว่า "ความหมายของบทอ่านนั้นไม่ได้เกิดจากสิ่งที่มองเห็นเท่านั้น แต่เกิดจากการใช้บริบททั้งหมดช่วยในการทำความเข้าใจ" และการที่อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่า ได้สอนกลวิธีการอาศัยข้อมูลที่ได้จากบทอ่านในการคาดคะเนเรื่องราวและเหตุการณ์ในบทอ่านในระดับมาก อาจเป็นเพราะอาจารย์ภาษาอังกฤษเชื่อว่า กลวิธีการอ่านดังกล่าวเป็นกลวิธีที่ช่วยในการกำหนดทิศทางการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอลเลน บล็อก (Ellen Block, 1986 : 472-474) และ มาริเบธ แคสซิดี ชมิดท์ (Maribeth Cassidy Schmitt, 1990 : 455) ที่ทำการวิจัยพบว่า การสอนกลวิธีดังกล่าว ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

สำหรับกลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าได้สอนในระดับน้อย ได้แก่ การทำเครื่องหมายที่แตกต่างกันในจุดที่ต้องการเน้นต่างกัน การเขียนสรุปข้อความแต่ละย่อหน้าไว้ริมหน้ากระดาษ และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและไม่สอดคล้องกันของการตีความ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มักจะให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย เช่น จี๊ดเส้นใต้เฉพาะข้อความที่สำคัญแต่ไม่ได้เน้นให้ทำเครื่องหมายที่แตกต่างกันในจุดที่ต้องการเน้นต่างกัน ส่วนการเขียนสรุปข้อความแต่ละย่อหน้าไว้ริมหน้ากระดาษที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษได้สอนในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากเป็นกลวิธีที่ต้องอาศัยพื้นฐานการอ่านภาษาอังกฤษค่อนข้างสูง ต้องเข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างดีแล้วจึงจะสามารถสรุปความได้ อาจารย์ภาษาอังกฤษจึงไม่ได้เน้นการสอนกลวิธีนี้ เนื่องจากคิดว่าเป็นกลวิธีที่ค่อนข้างยากต่อการปฏิบัติสำหรับผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาสายอาชีพ ส่วนกลวิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและไม่สอดคล้องกันของการตีความ ที่พบว่าอาจารย์ภาษาอังกฤษมีความเห็นว่า ได้สอนในระดับน้อยนั้นอาจเป็นเพราะอาจารย์ภาษาอังกฤษยังไม่เห็นความสำคัญของกลวิธีดังกล่าว และอาจารย์ภาษาอังกฤษอาจมีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์สิ่งที่อ่านนั้นเป็นความสามารถในการตีความในระดับสูง ซึ่งเป็นกลวิธีที่ยากสำหรับผู้เรียนในสายอาชีพ จึงเน้นการสอนกลวิธีอื่น ๆ มากกว่ากลวิธีดังกล่าว

2. การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษที่สอนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษที่สอนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษทุกกลุ่มมีความเห็นว่าตนเองได้สอนกลวิธีในการอ่านในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการสอนกลวิธีในการอ่านเป็นรายชื่อแล้ว มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

จากผลการวิจัยที่พบว่า กลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ได้สอนในระดับมาก ได้แก่ การอ่านเฉพาะจุด (Scanning) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาษาอังกฤษเห็นคุณประโยชน์ของกลวิธีดังกล่าวที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน จึงได้สอนกลวิธีนี้ให้แก่นักศึกษาให้อ่านเจาะเฉพาะข้อมูลที่ต้องการทราบเพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการอ่าน นอกจากนี้กลวิธีนี้ยังเป็นกลวิธีที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย สามารถพบเห็นในแบบฝึกอ่านทั่ว ๆ ไป จึงมีโอกาสดูได้สอนผู้เรียนมาก

จากผลการวิจัยที่พบว่า กลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ได้สอนในระดับมาก ได้แก่ การตีความหมายของคำ และกลุ่มคำในบริบทโดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กลวิธีดังกล่าวเป็นกลวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ความหมายของคำและกลุ่มคำในบริบทได้ดีกว่าการเปิดพจนานุกรมทุกครั้งที่พบคำศัพท์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ซึ่งสิ้นเปลืองเวลามากมาย จึงเห็นว่า ผู้เรียนควรมีโอกาสศึกษาและเรียนรู้วิธีการหาความหมายของคำศัพท์ที่ถูกต้องโดยสิ้นเปลืองเวลาน้อยที่สุด ซึ่ง โอลิว เอส ไนลส์ และคณะ (Olive S. Niles et al., 1972 : 14) ได้สนับสนุนประเด็นนี้ว่า การใช้ตัวชี้แนะทางภาษาในการหาความหมายของคำศัพท์เป็นวิธีที่รวดเร็ว และได้ผลดีกว่าการหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม ซึ่งการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกันก็คือ การสังเกตตัวชี้แนะทางภาษาในบริบทนั่นเอง นอกจากนี้ ริเชอर्ट จี เคอร์น (Richard G. Kern, 1989 : 135-145) ยังทำการวิจัยพบว่า การสอนคำศัพท์ในรูปของบริบทช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของผู้เรียนสูงขึ้น เพราะการหาความหมายของคำศัพท์โดยสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อมคำศัพท์นั้นได้ผลดีกว่าการหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม

จากผลการวิจัยที่พบว่า กลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ได้สอนในระดับมาก ได้แก่ การมองภาพรวมของเรื่องที่อ่าน แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ต่อกระบวนการอ่าน เพราะการอ่านโดยการมองภาพรวมนั้น ทำให้ทราบเค้าโครงของเรื่อง และทำให้ผู้อ่านรู้จักการให้ความสนใจกับประเด็นสำคัญมากกว่าที่จะให้ความสนใจกับจุดย่อย ๆ ทางภาษา นอกจากนี้ เฮเลน ซี โลว์ (Helene Z. Loew, 1984 : 30) ทำการวิจัยพบว่า การสอนให้ผู้เรียนรู้จักการอ่านโดยการมองภาพรวมนั้น เป็นการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยที่พบว่า กลวิธีที่อาจารย์ทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ได้สอนในระดับมากคือ การตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษอาจจะมีความเห็นว่า กลวิธีดังกล่าวมีความสำคัญและจำเป็นมากในการทำ ความเข้าใจบทอ่าน ทั้งนี้เพราะผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องรู้จักตั้งคำถามไว้ใจเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเองตลอดเวลา (Victoria Chau Hare and Smith Douglas, 1982 : 157-164)

และจะต้องรู้จักตั้งคำถามและทดสอบดูเสมอว่า สามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ (Maribeth Cassidy Schmitt, 1990 : 455) นอกจากนี้การตั้งคำถามไว้ในใจทั้งก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่านนั้น เป็นกลวิธีที่เป็นที่นิยมใช้มากของผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง (T. Jakobowitz, 1990 อ้างถึงใน May Shih, 1992 : 303) และการตั้งคำถามไม่ว่าจะเป็นช่วงใดของการอ่านก็ตาม ยังช่วยกระตุ้นความสนใจ และทำให้ผู้อ่านรู้แนวทางในการอ่านของตนด้วย และผลการวิจัยของ เออร์มา ดาร์โรว์ โดตี (Irma Darrow Doughty, 1990 : 73) และ เดลมา ซานติอาโก (Delma Santiago, 1991 : 865) พบว่า กลวิธีการตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเองนั้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของผู้เรียนสูงขึ้น ส่วนกลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ได้สอนในระดับน้อย คือ การเขียนสรุปข้อความแต่ละย่อหน้าไว้ริมหน้ากระดาษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่า กลวิธีดังกล่าวเป็นกลวิธีที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้เรียน จึงได้เน้นการสอนกลวิธีอื่น ๆ ที่มีความคล้ายคลึงกันและมีจุดประสงค์ใกล้เคียงกัน แต่เป็นกลวิธีที่ง่ายกว่า เช่น การทำเครื่องหมายต่าง ๆ และการขีดเส้นใต้ข้อมูลสำคัญในบทความ

3. การสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไปและอาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่านของอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไปและอาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะพบว่า ในภาพรวมแล้วอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นว่า ได้สอนกลวิธีในการอ่านในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการสอนกลวิธีในการอ่านแต่ละด้านแล้ว ปรากฏว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม ได้สอนกลวิธีส่วนใหญ่ในระดับเดียวกัน แม้ว่าจะสอนในรายวิชาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการเดียวกันในทุกภาษา และเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน (Ellise Signe Denbow, 1989 : 3701) ดังนั้น ไม่ว่าจะสอนอ่านในภาษาใด เนื้อหาวิชาใด ผู้สอนจึงอาจสอนกลวิธีในการอ่านที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกลวิธีในการอ่านเป็นพื้นฐานของกระบวนการอ่าน ซึ่งมีลักษณะเป็นสากล และจากผลงานวิจัยของ เดวิด เวนเดเลอร์ และคณะ (David Wendler et al., 1989 : 395-597) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่าอาจารย์ในกลุ่มที่แตกต่างกันจะสอนทักษะการอ่านด้วยกลวิธีที่แตกต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ภาษาอังกฤษที่ได้รับรางวัลการสอนดีเด่น อาจารย์ภาษาอังกฤษที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท และอาจารย์ภาษาอังกฤษที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มละ 12 คน มีประสบการณ์ในการสอนเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้

19.25 16.38 และ 9.25 ปี พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 3 กลุ่ม สอนการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนไม่ได้มีอิทธิพลต่อแนวการสอน

จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยรวมแล้วอาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม ได้สอนกลวิธีส่วนใหญ่ในระดับเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดของการสอนกลวิธีเป็นรายข้อแล้ว อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้สอนกลวิธีย่อย ๆ บางกลวิธี ในระดับที่แตกต่างกัน เช่น การให้ความสำคัญกับชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย คำอธิบายภาพและแผนภูมิต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเน้นเนื้อหาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมักเน้นในเรื่องของเหตุผล ข้อความจริง นิยมใช้ภาพประกอบและตารางเพื่อแสดงข้อมูลต่าง ๆ มาก แต่ภาษาอังกฤษทั่วไปมักเน้นเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และไม่นิยมใช้ภาพประกอบและตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ มากนัก (สุพรรณ สุกมลสันต์, 2530 : 126-131) ดังนั้น อาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจึงเน้นการสอนกลวิธีดังกล่าวมากกว่าอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไป สำหรับกลวิธีการวิเคราะห์หัวข้อความและการกล่าวซ้ำข้อความเดิมที่อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้สอนในระดับที่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ใช้ลีลาสำนวนภาษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ภาษาอังกฤษทั่วไปมักเน้นในเรื่องทั่ว ๆ ไป ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีการกล่าวซ้ำข้อความเดิมมากกว่าภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งมักเน้นในเรื่องข้อมูลที่เป็นจริง ดังนั้น อาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไปจึงเน้นการสอนกลวิธีดังกล่าวมากกว่าอาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ส่วนกลวิธีการใช้ความรู้เดิมช่วยในการตีความที่ละเอียดจนเกิดภาพรวมทั้งหมดนั้น อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม ก็มีความเห็นว่าได้สอนในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้น จัดให้สอดคล้องกับวิชาชีพของผู้เรียน (Froncois Salager, 1979 : 5; Louis Trimble, 1985 : 4) ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ แล้ว แต่ยังไม่ได้นำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ ดังนั้น อาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจึงกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้เดิมมาใช้มากกว่าอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไป นอกจากนี้การอ่านซ้ำข้อความเดิมยังเป็นกลวิธีที่อาจารย์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้สอนในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมักใช้ศัพท์เฉพาะสาขาวิชาซึ่งมักให้คำจำกัดความมากกว่าภาษา

อังกฤษทั่วไป (Andrew D. Cohen, 1986 : 13; สุวัฒน์ สุขมลสันต์, 2530 : 126-131) ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้อ่านพบศัพท์เฉพาะสาขาวิชาดังกล่าวอีก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องย้อนกลับไปอ่านคำจำกัดความที่เคยกล่าวถึงแล้ว และการอ่านซ้ำข้อความเดิมนี้อาจจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น ดังนั้น อาจารย์ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจึงเน้นการสอนกลวิธีดังกล่าวมากกว่าอาจารย์ภาษาอังกฤษทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสอนกลวิธีในการอ่านเท่าที่ควร ผู้บริหารจึงควรสนับสนุนให้มีการอบรมหรือส่งเสริมให้ผู้สอนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม เพื่อให้ผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญของกลวิธีในการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน เพื่อจะได้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทักษะการอ่าน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ภาษาอังกฤษยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสอนกลวิธีในการอ่านเท่าที่ควร อาจารย์ผู้สอนจึงควรตระหนักอยู่เสมอว่า กลวิธีในการอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องสอนกลวิธีในการอ่านให้แก่ผู้เรียนให้มากขึ้น และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กลวิธีในการอ่านกำกับกระบวนการอ่านของตนเอง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

2.2 อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษควรปรับปรุงการสอนกลวิธีในการอ่านในด้านที่ยังคงสอนในระดับน้อย เช่น การทำเครื่องหมายที่แตกต่างกัน ในจุดที่ต้องการเน้นแตกต่างกัน การเขียนสรุปข้อความแต่ละย่อหน้า และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด และไม่สอดคล้องกันของการตีความ ซึ่งเป็นกลวิธีที่มีประโยชน์มากต่อความเข้าใจในการอ่าน โดยการสอนกลวิธีดังกล่าวให้มากขึ้น เพื่อช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของผู้เรียนสูงขึ้น

2.3 อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษควรพัฒนาความรู้ความสามารถในการสอนอ่านของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยการเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่าน หรือชวนขอวศึกษาหาความรู้จากหนังสือและตำราวิชาการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของกลวิธีในการอ่าน เพื่อที่จะสามารถนำไปสอนแก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ในการศึกษาระดับอื่น ๆ

3.2 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีในการอ่านกับตัวแปรตัวอื่น ๆ เช่น รูปแบบการเรียนของผู้เรียน และผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย